

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ
ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА РАДА
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені М.П. ДРАГОМАНОВА
ГОМЕЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МИТСО», ГОМЕЛЬСЬКИЙ ФІЛІАЛ, Білорусь
БРЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, Росія
ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ (ISMA), Латвія
КАРАГАНДИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, Казахстан
СУЧАСНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА, Молдова
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ м. ПРИЛЕП УНІВЕРСИТЕТУ
імені СВ. КЛІМЕНТА ОХРІДСЬКОГО, Македонія

«ІМПЕРАТИВИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»

IV МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

15-16 листопада 2012 року

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ ТА ВИСТУПІВ

Чернігів, 2013

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ
ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА РАДА
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені М. П. ДРАГОМАНОВА
ГОМЕЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Ф. СКОРИНИ, Білорусь
МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МИТСО», ГОМЕЛЬСЬКИЙ ФІЛІАЛ, Білорусь
БРЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, Росія
ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ (ISMA), Латвія
КАРАГАНДИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, Казахстан
СУЧАСНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА, Молдова
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ м. ПРИЛЕП УНІВЕРСИТЕТУ
імені Св. КЛІМЕНТА ОХРІДСЬКОГО, Македонія

**IV МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«ІМПЕРАТИВИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

15-16 листопада 2012 року

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ ТА ВИСТУПІВ

*Рекомендовано до друку Вченою радою ЧДІЕУ
(протокол № 10/12 від 29 листопада 2012 року)*

Редакційна колегія:

Голова:

Каленюк І. С. – доктор економічних наук, професор, ректор Чернігівського державного інституту економіки і управління

Члени редколегії:

Гонта О. І. – доктор економічних наук, професор, проректор з наукової та міжнародної діяльності Чернігівського державного інституту економіки і управління

Кирилюк Ю. В. – кандидат економічних наук, доцент, перший проректор з науково-педагогічної та методичної роботи Чернігівського державного інституту економіки і управління

Тропіна В. Б. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економічної теорії Чернігівського державного інституту економіки і управління

Савченко В. Ф. – доктор економічних наук, професор Чернігівського державного інституту економіки і управління, академік Академії економічних наук України

Коваленко Л. О. – кандидат економічних наук, професор Чернігівського державного інституту економіки і управління, академік Української академії наук

Андрущенко В. П. – доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік АПН України, ректор Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Грішнова О. А. – доктор економічних наук, професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Дьякон Р. І. – доктор технічних наук, професор, академік, президент Інституту менеджменту інформаційних систем ISMA (м. Рига, Латвія)

Рогачов О. В. – доктор хімічних наук, професор, член-кореспондент НАН Білорусі, ректор Гомельського державного університету імені Франциска Скорини, (м. Гомель, Білорусь)

Демиденко О. М. – доктор технічних наук, професор, проректор з наукової роботи Гомельського державного університету імені Франциска Скорини (м. Гомель, Білорусь)

Башлакова О. С. – заступник декана економічного факультету з наукової роботи Гомельського державного університету імені Франциска Скорини, к.е.н., доцент

Гапанович-Кайдалов М. В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри менеджменту і економіки Гомельського філіалу Міжнародного університету «МИТСО» (м. Гомель, Білорусь)

Бабич О. В. – кандидат економічних наук, доцент, декан факультету економіки і управління Брянського державного технічного університету (м. Брянськ, Росія)

Трусевич М. В. – доктор економічних наук, професор, проректор з наукової роботи Сучасного гуманітарного інституту Республіки Молдова (м. Кишинів, Молдова)

Ісагулов А. С. – кандидат технічних наук, професор, проректор з інноваційної і навчально-методичної роботи Карагандинського державного технічного університету (м. Караганда, Казахстан)

Матеріали надруковані в авторській редакції.

Автори матеріалів відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел та посилання на них.

И 54 ІМПЕРАТИВИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: Тези доповідей та виступів IV Міжнародної науково-практичної конференції, Чернігів, 15-16 листопада 2012 р. – Чернігів: ЧДІЕУ, 2012- 192 с.

ISBN 978-966-2188-36-3

УДК 33:14:37
ББК 65.9:87:74

Вступне слово.....	8
--------------------	---

Секція 1
ЕКОНОМІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ У XXI СТОРІЧЧІ

Трусевич А. М., Трусевич Н. В.	СПЕЦИФИКА ОБРАЗОВАНИЯ В УСЛОВИЯХ РЫНОЧНОЙ ЭКОНОМИКИ	9
Кошебаева Г. К., Алпысбаева Н. А.	СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ УНИВЕРСИТЕТСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ	10
Пономаренко С.І., Пономаренко О.В.	РОЛЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ПІДГОТОВЦІ КОНКУРЕНТОЗДАТНОГО СПЕЦІАЛІСТА	11
Мекшун Л. М.	ФОРМУВАННЯ АКТИВНОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	12
Холявко Н. І.	ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	13
Колесникова Л. И.	ОБРАЗОВАНИЕ КАК ФАКТОР ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ В УСЛОВИЯХ СОЦИАЛЬНОЙ МОДЕРНИЗАЦИИ	13
Шестаковська Т. Л.	ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ВАУЧЕРІВ В СИСТЕМУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	15
Дьякон Д. Р.	ОСОБЕННОСТИ УПРАВЛЕНИЯ МЕЖДУНАРОДНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ СОВРЕМЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА	16
Давидова С. В.	ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ ВИТРАТ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	16
Демченко О. П.	ФАНДРАЙЗИНГ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	17

Секція 2
ПЕРЕДУМОВИ ТА ФАКТОРИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Алексесно Л. М., Стасик О. О.	ФІНАНСОВО-ТЕХНІЧНІ ІННОВАЦІЇ В УМОВАХ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	19
Вдовенко С. М.	ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ СПІВРОБІТНИЦТВА ІЗ ЗАКОРДОННИМ УКРАЇНСТВОМ БІЛОРУСІ В РОЗВИТКУ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ ПРИКОРДОННИХ ТЕРИТОРІЙ	20
Гонта О. І.	ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ	21
Канівець В. І.	ГЛОБАЛІЗАЦІЯ І УКРАЇНСЬКЕ СЕЛО СЬОГОДНІ	23
Левківський В. М.	СТРАТЕГІЇ ВХОДЖЕННЯ ТНК В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ	24
Петкова Л. О.	ФОРМУВАННЯ НОВИХ ФАКТОРІВ ГЛОБАЛЬНОГО ЗРОСТАННЯ В УМОВАХ ОДНОПОЛЮСНОГО СВІТУ	25
Савченко В. Ф.	ПЕРСПЕКТИВНІ СПРЯМУВАННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	26
Стеблякова Л. П.	ТРАНСФОРМАЦІЯ ОБЩЕСТВА ПОТРЕБЛЕНИЯ КАК УСЛОВИЕ СОЦИАЛЬНОЙ МОДЕРНИЗАЦИИ И ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ	30
Алешугіна Н. О.	РОЗВИТОК ТУРИЗМУ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	31
Андрєєва Г. П.	СЕГМЕНТАЦІЯ РИНКУ ПРОДУКТІВ НАЦІОНАЛЬНОГО ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ	32
Бабына И. В.	КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬ РЕГИОНА В КОНТЕКСТЕ РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА: АНАЛИТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ	33
Басенко К. О.	СУЧАСНИЙ СТАН І ПРОБЛЕМИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У БУДІВЕЛЬНОМУ КОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ	34
Башлакова О. С.	ВЛИЯНИЕ КРЕДИТНО-ДЕНЕЖНОЙ ПОЛИТИКИ НА РАЗВИТИЕ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ	35
Білик О. М.	ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ ЯК ФАКТОР ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	36
Бойко М. М.	СОЦІАЛЬНИЙ КАПІТАЛ ЯК РЕСУРС ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ	37
Велігорський А. М.	ОСОБЛИВОСТІ АВТОМОБІЛЬНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ	37
Гапанович-Кайдалов Н. В.	ИНФОРМАТИЗАЦИЯ И КОМПЬЮТЕРИЗАЦИЯ ОБЩЕСТВА КАК ОСНОВА ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ	38
Давлетбаева Н. Б.	РОЛЬ ГОСУДАРСТВА В КОММЕРЦИАЛИЗАЦИИ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ МАЛЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ	39
Данилюк Л. М.	ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ПОДОЛАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАНЕПАДУ СЕЛА	40
Жук Л. Г.	КЛАСТЕРИ ЯК НАПРЯМ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	41
Ітченко Д. М., Лазовська К. В.	ОГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЕКТНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	42
Кабурнеева А. П.	ТЕНЕВАЯ ЭКОНОМИКА И ИННОВАЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ: АНАЛИЗ ВЗАИМОСВЯЗИ	43
Климова Н. П.	АМОРТИЗАЦИОННАЯ ПРЕМИЯ КАК ИНСТРУМЕНТ СТИМУЛИРОВАНИЯ ИННОВАЦИИ	44
Коваленко С. А.	ОСОБЕННОСТИ БЕЛОРУССКОЙ МОДЕЛИ РАЗВИТИЯ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ	45
Коваль О. П.	СТВОРЕННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ШЛЯХ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	46
Коваль П. Ф., Веселов П. О.	ТУРИСТИЧНИЙ ІМІДЖ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ УКРАЇНИ	47
Лавров Р. В.	ГАЛЬМУЮЧІ ЧИННИКИ ПРОЕКТНОГО ФІНАНСУВАННЯ БАНКАМИ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОЇ СФЕРИ	48
Литвиненко Ю. О.	ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ	49

1. Формування нормативно-правового поля кластерної організації розвитку територій.
2. Підвищення ефективності співпраці в системі «регіон – наука – виробництво».
3. Забезпечення підтримки розвитку аграрних кластерів на регіональному рівні.

Література:

1. Указ Президента України "Про заходи щодо забезпечення формування та функціонування аграрного ринку". 6 червня 2000р. // Офіційний вісник України. - 2000. - №23. - С.20-22.
2. Войнаренко М. Концепція кластерів до відродження виробництва на регіональному рівні // Економіст. – 2000. - №1. – С. 36-39.
3. Портер Майкл. Конкуренція. – М.: Вільямс, 2000. – 495 с.
4. Соколенко С.І. Глобалізація і економіка України. – К.: Логос, 1999. –568с.

Ітченко Д. М., викладач
Лазовська К. В., аспірант

Чернігівський державний інститут економіки і управління (м. Чернігів, Україна)

ОГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЕКТНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Забезпечення сталого розвитку України базується на комплексному управлінні реалізації стратегії розвитку всіх регіонів нашої держави. При цьому, необхідним є спеціалізований підхід щодо впровадження проектів реалізації стратегії розвитку в Чернігівському регіоні. Отже, постає питання залучення кваліфікованих фахівців з управління проектами та програмами.

Як засвідчує міжнародний досвід, важливим чинником при реалізації програм стратегічного розвитку регіонів, що сприяє зміцненню конкурентоспроможності національної економіки є підприємництво. Саме підприємницькі структури забезпечують реальну реалізацію регіональних стратегій, за допомогою ведення активної проектної діяльності, що забезпечує продуктивність підприємств, як основної бази для формування показників ефективності розвитку регіону.

Серед чинників, що стримують діяльність підприємництва, слід зазначити фінансові та інвестиційні проблеми: нестача власних коштів, ускладненість залучення фінансових та інвестиційних ресурсів з ринкових джерел.

В Україні державна підтримка підприємництва здійснюється за напрямками [1, 2]: 1) формування інфраструктури підтримки і розвитку підприємництва; 2) встановлення системи пільг; 3) запровадження спрощеної системи оподаткування, бухгалтерського обліку та звітності; 4) фінансово-кредитна підтримка; 5) залучення суб'єктів малого підприємництва до виконання науково-технічних і соціально-економічних програм.

Одним з істотних недоліків співпраці органів державного управління з підприємцями є недостатньо професійний підхід при розробці проектів розвитку підприємств, а також невідповідність таких проектів програмам стратегічного розвитку регіону, що істотно уповільнює процеси державної підтримки таких проектів. Також необхідне врахування методів проектного управління і при розробці регіональних програм [2].

Для вирішення таких задач пропонується структура взаємодії учасників проектного управління при реалізації стратегії розвитку регіону, яка враховує активну участь вищих навчальних закладів що мають спеціальності проектного спрямування на всіх етапах розробки та впровадження програм та проектів (рис. 1).

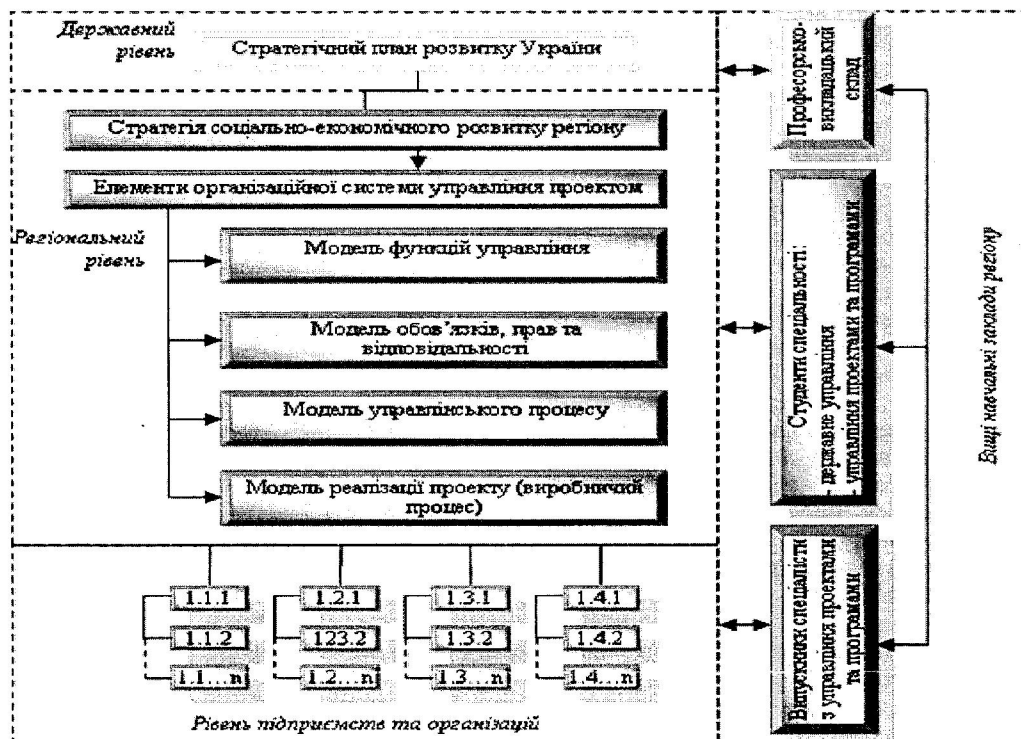

Рис. 1. Структура взаємодії учасників проектного управління при реалізації стратегії розвитку регіону

Звичайно, дуже важливим є більш широке використання проектного підходу при практичній реалізації проектів.

Тому однією з ланок зображених на рис. 1 для підвищення ефективності впровадження таких проектів на підприємстві є залучення випускників-спеціалістів з управління проектами та програмами. Особливістю залучення ВНЗ є те, що, при написанні курсових і дипломних робіт студентами використовуються основи системного підходу. Слід відзначити, що згідно напрямку навчання, у межах виконання дипломної або курсової роботи студентам надаються завдання для розробки різноманітних інвестиційних проектів.

Основною умовою для створення ефективних механізмів взаємодії стратегії розвитку управління і суспільства є інформатизація всіх процесів, які виникають в діяльності органів державної влади кожного дня. Для поліпшення структури взаємодії учасників проектного управління при реалізації стратегії розвитку регіону, а також для контролю за процедурами використання ресурсів всіх учасників проекту необхідно створити проектний офіс з надання інформаційно-консультативних послуг, який буде організовувати роботу учасників проектного управління при вирішенні складних завдань за допомогою сучасних інформаційних технологій.

Отже, проведений аналіз реалізації програм підтримки та розвитку підприємництва в Чернігівській області, як основної складової, що реалізовує проекти в рамках програм стратегічного розвитку виявив необхідність активної співпраці органів державного управління та підприємцями.

Література:

1: Ребенок А.В. Финансово-кредитная та инвестиционная підтримка малого підприємства в Чернігівській області // Формування ринкових відносин в Україні. - 2009. - №10. - С. 152-159.

2. Дорош М.С. Проектне управління реалізацією стратегії розвитку Чернігівського регіону / Дорош М.С., Кунденко А.В., Ітченко Д.М. // Науковий вісник ЧДІЕУ. - 2010. - № 4 (8). - С. 81-89.

Кабурнеева А. П., старший преподаватель

Гомельский государственный университет имени Ф. Скорины (г. Гомель, Беларусь)

ТЕНЕВАЯ ЭКОНОМИКА И ИННОВАЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ: АНАЛИЗ ВЗАИМОСВЯЗИ

При рассмотрении проблем, связанных с теневым сектором экономики, все исследователи акцентируют внимание на детерминантах его возникновения. Вместе с тем, между теневой экономикой и процессами, протекающими в легальном секторе, существует достаточно чётко прослеживаемая обратная связь, заключающаяся в индуцировании теневым сектором определённых явлений и тенденций в экономической системе в целом. Одним из важнейших аспектов экономической деятельности, приобретающим к тому же всё большее значение в современных условиях хозяйствования, являются инновационные процессы. В научно-методической литературе проблема оценки влияния теневого сектора экономики на инновационную деятельность практически не разработана, поскольку основное внимание уделяется различным аспектам исследования генезиса и современного состояния самого теневого сектора. Исследование данной темы представляется весьма актуальной задачей, так как без эффективной оценки ущерба от деятельности теневого сектора невозможно принятие действенных мер по его сокращению.

Влияние теневой экономической деятельности на экономическую систему в целом проявляется в следующем:

- происходит деформация налоговой сферы;
- происходит деформация бюджетной сферы;
- снижается эффективность макроэкономической политики;
- происходит воздействие на кредитно-денежную сферу;
- происходит деформация структуры экономики;
- изменяется экономический рост и развитие;
- происходит влияние на инвестиционный процесс;
- изменяется конкуренция и эффективность рыночного механизма;
- влияние на эффективность производства и разделение труда.

Подводя итог анализу влияния теневой экономической деятельности на инновационное развитие экономики, можно отметить следующие моменты:

1. Теневой сектор изменяет структуру инноваций, поскольку изменяет структуру самой экономической деятельности. Представляется очевидным, что предпосылки теневизации различных отраслей и предприятий существенно различаются между собой. Функционированию теневого сектора соответствует ряд определённых требований, к которым относятся:

- небольшая продолжительность производственно-финансового цикла, необходимая для сокрытия теневой экономической деятельности от контроля властных структур;
- короткий период окупаемости инвестиций, необходимый для максимизации мобильности теневых капиталов и минимизации рисков;
- компактный характер производственных систем, позволяющий скрыть теневую деятельность от контроля, что требует минимальных значений экстремумов положительного эффекта масштаба, так как в противном случае за счёт данного эффекта эффективность легального сектора может превысить теневую, что делает теневизацию экономической деятельности нецелесообразной;
- наличие специфической теневой инфраструктуры, позволяющей связать теневые операции с легальной экономической деятельностью, что необходимо для легального использования теневых доходов и реализации теневого продукта потребителям;
- теневой продукт ориентирован на краткосрочные транзакции, поскольку долгосрочный характер сделок создаёт существенные дополнительные риски, заключающиеся в повышении вероятности обнаружения теневой деятельности, а также в невозможности задействования легальных механизмов взыскания задолженности.

Поскольку различные сферы экономической деятельности в разной степени соответствуют вышеуказанным требованиям, то и теневой сектор имеет специфическую структуру, которая значительно отличается от структуры легального сектора. Поэтому теневой сектор, изменяя структуру экономики, создаёт специфическую структуру инноваций.

2. Теневой сектор дестимулирует инновационную деятельность по следующим причинам: